

Nnedi Okorafor

Cine se teme
de moarte

Traducere din limba engleză și note
de Ona Frantz

POLIROM
2019

Cuprins

PARTEA I

Devenire

Capitolul 1. Chipul tatălui meu	11
Capitolul 2. Papa	14
Capitolul 3. Conversație întreruptă	22
Capitolul 4. Ritualul de Unsprezece Ani	43
Capitolul 5. Cel care strigă	61
Capitolul 6. Eshu	67
Capitolul 7. Lecții învățate	73
Capitolul 8. Minciuni	78
Capitolul 9. Coșmar	84
Capitolul 10. Ndiichie	88
Capitolul 11. Fermitatea lui Luyu	95
Capitolul 12. Aroganța vulturului	100
Capitolul 13. Lumina de soare a lui Ani	102
Capitolul 14. Povestitoarea	107
Capitolul 15. Casa lui Osugbo	115
Capitolul 16. Ewu	122
Capitolul 17. Un cerc închis	127

PARTEA A II-A

Învățăcel

Capitolul 18. O vizită cordială la coliba lui Aro	135
Capitolul 19. Omul în negru	144
Capitolul 20. Bărbați	154

Capitolul 21. Gadi	159
Capitolul 22. Pace	164
Capitolul 23. Bushcraft	166
Capitolul 24. Onyesonwu în piață	173
Capitolul 25. Și astfel s-a luat hotărîrea	186

PARTEA A III-A

Războinic

Capitolul 26	195
Capitolul 27	202
Capitolul 28	210
Capitolul 29	215
Capitolul 30	217
Capitolul 31	220
Capitolul 32	230
Capitolul 33	241
Capitolul 34	257
Capitolul 35	264
Capitolul 36	272
Capitolul 37	274
Capitolul 38	276
Capitolul 39	280
Capitolul 40	283
Capitolul 41	287
Capitolul 42	294
Capitolul 43	311
Capitolul 44	316
Capitolul 45	322
Capitolul 46	333
Capitolul 47	335
Capitolul 48	346
Capitolul 49	351
Capitolul 50	358
Capitolul 51	360

Capitolul 52	369
Capitolul 53	372
Capitolul 54	386
Capitolul 55	394
Capitolul 56	402
Capitolul 57	405
Capitolul 58	414
Capitolul 59	424
Capitolul 60. Cine se teme de moarte?	432
Epilog	434
Capitolul 61. Păun	437
Capitolul 62. Sola vorbește	438
Capitolul 1. Rescris	439
<i>Mulțumiri</i>	443

A apăsător un buton din lateral și aparatul a scos un țuit plăcut. L-a întors și o ușiță din partea de jos a glisat dezvăluind un ecran.

— O hartă, a spus Luyu.

Portabilul a țuit din nou.

— Ia uite-aici.

Ținându-l în palmă, pe ecran s-a aprins imaginea albă a unei hărți. Se rotea ca să mențină direcția bună de fiecare dată când se mișca Luyu. Dacă era o hartă corectă, și mi se părea a fi, atunci era cu mult mai detaliată decât cea pe care o avea Mwita.

— Vezi linia portocalie? a întrebat Luyu. Femeia a programat harta să ne arate drumul de la Jwahir pînă în Vest dacă mergem drept într-acolo. Ne-am abătut cu aproape cinci kilometri. Și vezi aici? Dacă apeși butonul ăsta, începe să ne urmărească traseul. Țiuie dacă ajungem să ne abatem prea mult de la curs.

Linia atinge Regatul Celor Șapte Rîuri, în special un oraș de pe al cincilea riu, numit Durfa. M-am încruntat. Satul mamei nu era departe de el. Oare avusese habar că se îndrepta direct către est?

— Cine crezi că-a făcut harta? am întrebat.

Luyu a dat din umeri.

— Nici femeia nu știa.

— Mă rog, sper că n-a fost un nuru, am spus. Îți poți imagina cum ar fi să aibă localizarea exactă a atîtor orașe okeke?

— Nu-și vor părăsi niciodată scumpele lor rîuri, a spus Luyu. Nici măcar ca să ia sclavi, să violeze și să omoare alți okeke.

Nu bag mîna-n foc că-i așa, mi-am spus.

Le-am dibuit de cum am intrat în tavernă. Binta stătea în poala unui tînăr, ținînd în mînă un pahar roșu cu vin de palmier, cu partea de sus a rochiei pe jumătate desfăcută. Bărbatul îi șoptea în ureche, ciupindu-i cu o mînă sfîrcul dezgolit. Binta i-a dat mîna deoparte, apoi s-a răzgîndit și i-a mutat-o la loc. Un altul cînta la chitară serenade pline de pasiune. Da, sfioasa de Binta. Diti ședea în mijlocul unui grup de șapte bărbați care îi sorbeau fiecare cuvînt. Și ea avea un pahar cu vin de palmier.

— Am venit de departe și mergem și mai departe, spunea Diti, îngînat. N-o să-i lăsăm pe ai noștri să tot moară. Vrem să-i punem capăt. Ne pricepem să luptăm.

— Tu și care armată? a întrebat un bărbat.

Au rîs toți.

— Voi astea două făpturi minunate aveți măcar pe cineva să vă conducă?

Diti a rînjit, clătinîndu-se ușor.

— O femeie *ewu* urîță.

Apoi a rîs în hohote.

— Așadar, două fete urmează o prostituată către vest ca să salveze poporul okeke, a rîs unul dintre bărbați. Oho, fetele astea din Jwahir sînt și mai bune decît povestitoarea aia cu țîțe mari!

— Diti! a strigat Fanasi, intrînd cu pași mari.

Ea a încercat să se ridice, dar s-a împleticit și a căzut în brațele unui bărbat. El a ajutat-o să stea în picioare, ținînd-o bine ca să i-o prezinte lui Fanasi.

— Asta-i a ta, vasăzică? a întrebat bărbatul.

Fanasi a luat-o pe Diti de braț.

— Ce faci?

— Mă distrez! i-a strigat ea, smulgîndu-și brațul din mîna lui.

— Aveam de gînd să ne-ntoarcem de dimineață, a spus Binta, trîgîndu-și repede partea de sus a rochiei ca să se acopere.

Îmi era atît de foame, încît m-am întors și am ieșit pe ușă.

— Nu pleca prea departe, a spus Mwita în urma mea.

Știa că nu e cazul să vină după mine.

Am ieși în bezna nopții, briza împingîndu-mi vâlul pe spate chiar în fața unui grup de tineri. Fumau ceva ce mirosea a foc-dulce. Trabucuri cu sevă de cactus roșcat. În Jwahir, nu erau deloc privite cu ochi buni. Îți slăbeau fibra morală, îți iuțeau pasul și îți împuteau respirația. Mi-am prins vâlul și l-am tras înapoi.

— Femeie *ewu* uriașă, a spus bărbatul care se afla mai aproape de mine.

Era cel mai înalt dintre cei patru, aproape cît mine de înalt.

— Nu te-am mai văzut pe-aici.

— N-am mai fost pe-aici niciodată, am răspuns.

— De ce-ți ascunzi fața? a întrebat altul, aranjîndu-și ținuta.

Pantalonii lui păreau mult prea strîmți pentru pulpele lui groase. Toți patru au pășit către mine, curioși. Cel înalt care mă făcuse uriașă s-a sprijinit de zidul clădirii în dreptul meu, așezîndu-se între mine și ușa tavernei.

— Asta-mi place să port.

— Credeam că femeile *ewu* preferă să nu poarte nimic-nimicuța.

Cel care spusese asta își purta părul împletit în codițe lungi și negre.

— Credeam că voi și soarele sînteți frați.

— Ia vino să mă distrezi, a spus cel înalt, luîndu-mă de braț. Ești cea mai înaltă femeie pe care am văzut-o vreodată.

M-am holbat la el luată prin surprindere și m-am încruntat.

— Poftim?

— Te plătesc, firește, a spus el. Nu-i nevoie să ceri. Știm cu ce te îndeletnicești.

— Poți să mă distrezi și pe mine după el, a spus unul care nu părea să aibă mai mult de șaisprezece ani.

— Eu eram aici înainte de voi amîndoi, a spus grasul. Pe mine mă distrează primul.

S-a uitat la mine.

— Și am mai mulți bani.

— O să te spun nevaste-tii dacă nu mă lași pe mine primul, a spus tînărul.

— N-ai decît, s-a răstit grasul.

În Jwahir, *ewu* erau ostracizați. În Banza, femeile *ewu* erau prostituate. Oriunde m-aș fi dus, nu era bine nicăieri.

— Sînt o femeie evlavioasă, le-am declarat, păstrîndu-mi vocea egală. Nu distrez pe nimeni. Sînt și voi rămîne neatinsă.

— Tot respectul nostru, cucoană, a spus cel înalt. Nu-i nevoie să fie contact sexual. Poți să-ți folosești gura și să ne lași să-ți punem mîna pe sîni. O să te plătim bine pentru...

— Taci din gură, m-am răstit la el. Nu sînt de pe-aici. Nu sînt prostituată. Lăsați-mă în pace.

O înlănțuire de vorbe nerostite a circulat de la unul la altul. S-au privit în ochi și gurile lor au schițat zîmbete răutăcioase. Mîinile au părăsit buzunarele în care își țineau banii. *Ah, Ani, apără-mă*, mi-am spus.

Au țîșnit toți în același timp. M-am luptat, pocnindu-l pe unul în figură, apucîndu-l pe altul de testicule și strîngînd cît puteam de tare. Trebuia doar să răzbesc pînă la ușă ca să mă vadă ceilalți.

Cel înalt m-a înșfăcat. Era prea multă gălăgie în interiorul tavernei și mi s-a tăiat respirația înainte de-a apuca să strig. Am izbit cu pumnii, am zgîriat și am lovit cu picioarele. Am fost răsplătită cu gemete și blesteme cînd mi-am atins ținta. Dar ei erau patru. Cel cu codițe împletite m-a tras de coada groasă și am căzut pe spate. Apoi au început să mă tîrască de lîngă ușă. Da, chiar și cel tînăr. Ținîndu-mă de coadă, m-am uitat în jur speriată. Mai era lume prin preajmă.

— Hei! am strigat la o femeie care stătea pur și simplu și se uita. Ajutor! Ajută-mă, o!

Dar nu m-a ajutat. Mai erau cîțiva oameni care făceau același lucru, stăteau și se uitau. În acest încîntător oraș al artei și al culturii, oamenii nu făceau nimic cînd o femeie *ewu* era tîrîtă pe o alee întunecoasă și violată.

Asta s-a întîmplat cu mama, mi-am spus. *Și cu Binta. Și cu nenumărate alte femei okeke. Femei. Moarte umblătoare.* Creștea în mine o furie tot mai mare.

Eu eram bricolerul, cel care folosește orice are la dispoziție ca să facă ceea ce trebuie să facă, și așa am făcut. Mi-am deschis în minte trusa Bushcraft și am evaluat Punctele Mistice. Punctul Uwa, lumea fizică. Se simțea o briză slabă.

M-au ținut cu fața în țărînă, mi-au sfîșiat hainele și și-au scos penisurile. M-am concentrat. Vîntul s-a întetit. „Schimbarea vremii are consecințe“, mă învățase Aro. „Chiar și în locuri mici.“ Dar nu-mi păsa de asta în acel moment. Cînd sînt

supărată-foc, când văd negru în fața ochilor, toate lucrurile devin simple și lesnicioase.

Ei au băgat de seamă vîntul și mi-au dat drumul. Puștiul a țipat, cel înalt s-a holbat, cel gras a încercat să-și sape o groapă în care să se tîrască, iar cel cu codițe împletite s-a tras de păr, cuprins de groază. Vîntul îi țintuia pe toți la pămînt. Mie nu mi-a făcut nimic mai mult decît să-mi fluture coada și hainele slobode în jurul trupului. M-am ridicat și m-am uitat de sus la ei. Am adunat vîntul, cenușiu și negru în mîinile mele, și l-am strîns laolaltă, întinzîndu-l sub forma unei pîlnii. Am vrut să-l înfig în fiecare dintre acei bărbați, așa cum fiecare dintre ei voia să-și înfigă penisul în mine.

— Onyesonwu! Nu!

Vocea lui Mwita a răsunat de parcă aruncase cu ea în mine. Am ridicat privirea.

— Uită-te la mine! am urlat. Uite ce voiau să-mi facă!

Vîntul îl împiedica pe Mwita să înainteze.

— Adu-ți aminte! mi-a strigat el. Noi nu sîntem așa. Fără violență! Asta ne deosebește de ei!

Am început să tremur, în timp ce furia mi se retrăgea și luciditatea îi lua locul. Fără orbirea mîniei, înțelegeam limpede că îmi doream să-iucid pe oamenii aceia, care se chirceau la pămînt. Îngroziți de mine. M-am uitat la lumea care se adunase. M-am uitat la Binta, Luyu, Diti și la Fanasi, care stăteau cu toții acolo. Am refuzat să mă uit la Mwita. Am ațintit sulița de vînt negru și urlător către cel tînăr.

— Onyesonwu, m-a implorat Mwita. Ai încredere în mine. Doar atît, ai *încredere* în mine. Te rog!

Am strîns din buze. Mi-am amintit cum fusese prima dată cînd l-am văzut pe Mwita. Cînd mi-a spus să sar din copac după ce mă transformasem fără știrea mea în pasăre. Nu reușisem să-i văd fața, nu știam cine e, dar chiar și atunci aveam încredere în el. Am azvîrlit sulița, care a căscat ditamai gaura lîngă atacatorul cel tînăr. Atunci mi-a venit ideea. M-am preschimbat. În Marea Carte apare cea mai îngrozitoare dintre creaturi. Vorbește

doar prin cimilituri, iar în povești, deși nu ucide niciodată, oamenii se tem de ea mai rău decât de moarte.

M-am preschimbât în sfinx. Aveam trupul unei pisici de nisip uriașe și viguroase, dar capul rămăsese al meu. Era prima dată când foloseam o formă care îmi era cunoscută, o modificam și păstram în același timp o parte din mine. Bărbații au ridicat privirea spre mine și au urlat. S-au ploconit adânc la pământ. Privitorii au răcnit și ei, fugind care încotro.

— Data viitoare când mai vreți să atacați o femeie *ewu*, să vă gândiți la numele meu: Onyesonwu! am urlat șfichiind către ei din coada groasă. Și să vă temeți pentru viața voastră!

— Onyesonwu? a întrebat unul dintre bărbați, făcând ochii mari. Aaaa! Vrăjitoarea din Jwahir care poate să învie morții? Iertare! Iertare!

Și-a lipit fața de țărână. Cel tânăr s-a pus pe plîns. Ceilalți și-au bolborosit regretele.

— N-am știut.

— Am fumat prea mult.

— Te rugăm!

Încrunțată, m-am preschimbât la loc.

— De unde-ați auzit de mine?

— Vorbeau călătorii de tine, *ada-m*, a spus unul dintre ei.

Mwita a făcut un pas în față.

— Plecați de-aici toți, pînă nu vă omor cu mîna mea!

Tremura și el la fel ca mine. După ce au șters-o de acolo, Mwita a dat fuga la mine.

— Unde te-au rănit?

Stăteam acolo pur și simplu, în vreme ce Mwita îmi aduna hainele pe trup și mă atingea blînd pe față. Ceilalți s-au strîns tăcuți în jurul meu.

— Scuzați-mă, a spus o femeie.

Era cam de vîrsta mea și, ca multe alte femei, avea un inel de argint în nas. Îmi părea vag cunoscută.

— Ce-i? am întrebat sec.